

FEHÉRVÁRI HÍRMEGJELENÉS

NAPJÓ

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 208.

Egyes szám: hétköznap 2 f.

Vasárnap 4 f.

Feltétlen szerkesztő és lapfűző: Baranyay Lajos.

Zsoldot Háboru.

fizetnek a kaszárnya udvarán. Mindegyik katonára megkapja a napi nyolc krajcárját. Mikor a markába nyomják a pár hatost, odamegy a kitétt csajkához s beledob három-négy rézkrajcárt. Valamennyi tesz bele, kivétel nélkül. Senki sem mondja nekik, senki sem parancsolja. Illelve valami még parancsolja, hogy megtegyék. A jószivük, a csudaszivük, a bajtárszeretetük, a vallásuk, amelyre otthon a papjuk tanította. A csajkában összegyűlt pénz a vak katonáké. Azok részére adják össze a derek katonák az obulusokat. És ez minden zsoldfizetésnél ismétlődik.

Mikor az ember végignézi ezt a zsoldfizetést, szeretné valamennyit megélni, megcsokolni, keblére szorítani, mért az ilyen bajtársi szeretet megnyilatkozása annyira megható, szívbemarkoló, hogy többet ér a legszebb tanításnál. Nemcsak boldogságot, vért, életét kész a hazáért feláldozni, hanem a sovány kis zsoldnak filléreit is, sőt a menázsiját megrovíditni, ha éhezőt lát a tábori konyha körül álldogálni. Nélkülöz, szenved, áldoz, csak máson segíthessen, csak másnak ne korrogjon a gyomra, csak másnak ne legyen panaszos az ajka.

A lelketlen emberi bestiák az ilyen katonát etetik homokkal, avas zsirral, kávé helyett babbal, ilyen katonának takarják be testét pókhálóronggyal és papíros-bakkancsal, ilyen katonát fagyasztanak halálra, tesznek nyomorékká, zsarolnak az utolsó csepp zsirjáig.

Hát lehet itt habozni, hogy vajjon akasztófa, vagy börtön legyen a bűnhődésük?

A nagy galiciai győzelem fénye, dicsősége mindjebbn tündöklök. Höfer jelentései valóságos legendaszterek, oly óriás eredményeket ad tudunkra. Pedig a vezérkari főnökhelyettes írásának minden betűje igaz, sőt a tízhónapos háború alatt azt tapasztaltuk hogy inkább kevesebbet állit, mint többet. A tíznapos győzelemnek eddigi eredménye közel százötvenezer fogoly, több mint száz ágyú és közel négy száz gépfegyver és rengeteg hadianyag. A harmadik és nyolcadik orosz hadsereget ugyszólván teljesen megsemmisítették. A 48 ik orosz gyaloghadosztály pedig megadta magát. A Vízutalótól északra Stagnicán át nyomolunk előre. A németek elfoglalták Kielece kormányzósági fővárosát, a Törököt délre eső területen újabb nagy előhaladást tettek. Diadalmas seregünk már egészen Przemysl határában áll, s pár nap múlva újabb, szenzációsabb jelentéseket kaphatunk.

A nyugati harctéren is mindennap újabb sikereket hoz a németeknek. Iperntől keletre ismét elfoglaltuk az ellenségnek egy fontos támaszvonalát. A német tüzérség hatásos munkája kivivta, hogy az franciáknak több állását elfoglalták és több foglyot ejtettek.

A törökök A Dardanellák arcvonalán nem volt jelentősebb akció. Csak gyöngye gyalogsági és ágyutűz folyik. Ari Burnulnál útegeink egy része a partraszállott ellenséget tüzelés alá vette. Tegnap előtt az Implaceable nevű angol páncélos, mialatt a tengerszorosok bejáratánál lévő anatóliai útegeinket eredménytelenül bombázta, négyezer eltaláltuk, ugy hogy vissza kellett vonulnia. A kaukázusi arcvonalon tulnyomó orosz erők támadását előőrseink ellen Olty környékén teljesen visszavertük. Ellen-támadással néhány fontos magaslatot elfoglaltunk.

A többi arcvonalon nem volt jelentős esemény.

Az olasz helyzet. Olaszországban a helyzet zavart és tagadhatatlan, hogy a semlegesség barátainak minden kísérlete ellenére is egyenlően nagyon komoly. A parlamentben is növekszik az ellenzék a kormányval szemben, amely diktatóri hallgatásba burkolódik. A parlament bizalmát fejezte ki a kormány iránt, hogy tárgyaljon és nem hogy háborút viseljen. Semmiféle kormányának sem szabad az országot megkérdőzése nélkül háborúba döntenie. Eppen ezért a szocialista-párt együtt marad Rómában és azt politikát fogja támogatni, amely határozottan a háború ellen irányul.

A Lusitánia ügye még mindig nagy kavardásban tartja a kedélyet. Az angolok mindenképen azon vannak, hogy Amerikát belekeverjék a nagy világtelfordulásba, az alávaló terv azonban egyáltalában nem fog sikerülni. A német jegyzék okosan és világosan válaszolt az amerikai jegyzékére, minden felelősséget visszautasítottak az angolokra.

Lósorozás a vármegyében.

A cs. és kir. I. számú póllósorozót bizottság május hó 26-án délután fél négy órakor Pettau, május hó 26-án délután fél tizenegy órakor Pátkán és május hó 29-én délután 2 órakor Mórón katonai lövésárt fog tartani és ezen alkalommal soroz: 3 éves csikókat a cs. és kir. csikótelepek részére.

Minimális mérték hátaslónál 158, ágyuslónál 161 centiméter. Általános elfogadott elvek szerint kívánatos küllem, jó vér, korrektt járás.

Az eladó kötelezi magát azon csikóért, melynél a szavatossági határidő alatt a meghatározott hibák bármelyike fellépne, egy más, tökéletesen alkalmas lovat állítani, vagy pedig azt visszavenni és a vételért valamint a felmerült élelmezési költségeket megtéríteni.

Az eladás szabadekből történik, a lovak átvételé és kifizetése azonnal helyben eszközöltetik.

A Vöröskereszt királyi biztosa Székesfehérvárott.

Székesfehérvár hadikórházait pénteken délelőtt vizsgálta meg gróf Csekonits Endre a Vöröskereszt királyi biztosa, aki herceg Eszterházy Miklós és gróf Széchenyi Emil kíséretében autón érkezett a fővárosból Székesfehérvárra. A magas vendégeket gróf Széchenyi Viktor főispán és neje, gróf Széchenyi Viktorné, a Vöröskereszt elnöknője fogadták. A fogadtatáson jelen voltak: Dr. Saára Gyulapolgármester, Ságy Lajos és Reé István főkapitányok, dr. Gutherz Jenő, a hadikórházak parancsnoka, dr. Bierbauer Viktor, a város főorvosa, dr. Vértessy Géza, a vöröskereszt titkára s más előkelőségek. A kórházak látogatását a mentelepi hadikórházban kezdték meg, s azután soravették a többi kórházakat: DV. kórház, Deák Ferenc-iskola tisztikórház, Javitóintézet kórház, Csapatkórház, Lovasági laktanya kórház, Vörösmarty-kör kórház és Szent István terem kórháza.

Az előkelő vendégeket minden egyes kórházban a főapolónó és az illető főorvos fogadta és a királyi biztos mindennütt a legnagyobb megelégedését fejezte ki a kifünnő rend, a nagy tisztaság és szeretetteljes ápolás felett. Különösen elismerését fejezte ki dr. Gutherz Jenőnek, a hadikórházak parancsnokának, az egyes kórházak főnököinek és orvosainak, a vöröskeresztes ápolónóknak. A látogatás befejezése után dr. Prohászka Ottokár megyéspüspóknél tisztelegtek. A vendégek tiszteletére gróf Széchenyi Viktor főispán adott ebédet. Délután a vármegye közsébeibe mentek az ottani hadikórházakat megtekinteni.

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

Hősök exhumálása.

Messzi csatatereken hős harcokban elesett vagy betegségben elhalt kedveseink közül sokan halottaikban visszatérnek a vérell védett hazai földre; azok juthatnak hozzá ehhez az itthoni örök pihenőkhöz, akiket odakünn külön megjelölt sírba temettek el s utóbb rájuk lehet találni. A hadügyminiszteriumban most tájékoztatást adtak ki, hogyan kell folymódni az exhumálásért.

Ausztria területén kiűtes tifusban, himlőben, kolerában, vagy pestisben, Magyarországon a skarlátban és diftériában elhunyt harcoshős exhumálását csak egy évvel a halál után lehet kérni. Bosznia-Hercegovinára az 1879-iki tartományi kormányrendeletek érvényesek. Az exhumálás és elszállítás katonai küldött jelenlétében és a fennálló szabályok szigorú betartásával történik. Olyan területeken, ahol elsőfoku politikai kerületi parancsnokság, hatóság nem működik még, a kérelem egyáltalán nem teljesíthető. A kérvény a halott hozzátartozóinak lakóhelyére nézve illetékes katonai parancsnoksághoz intézendő. Tanácsos az eljárás háború utánra halasztani, amikor a vasutak a szállításra ötven percentes kedvezményt adnak. A leszerelés után az exhumálásra a békeidők szabályai a mértékadóak.

Harctéri levelek.

Az ezüsthaju vitézek.

Akik a mi apáink lehetnének. Kik ott hagyták az asszonyt, a gyermeket, az ezüsthajú ökröket, az eke szarvát. Nem volt idejük, hogy a buzakereszteket összehordják, hogy elvessék az élejt jóvőre. A haza hívta őket és mentek, pedig arcukon az idő már redkét vont, kezük már reszkett s fejükön már itt is, ott is kiütött egy-egy ősz hajszál, melyet, ha a marsgár végig simít, úgy ragyog, mintha ezüst lenne. A mi apáink, az öreg népfölkelők, azok az ezüsthaju vitézek.

Kezükbe nyomtak egy puskát, nyakukba akasztottak egy kenyerzsákokat. A fegyver Verndl mintájú volt, a kenyérzsákok az anyukom takolta össze. Ruhájuk is legnagyobb részt hazai volt. De ők azért nem nyitolták panaszra ajkukat, hanem mentek felpántokká, mintha lakodalomba készülének. Még daloltak is: „Ferenc Jóska azt izeni, mindnyájunknak el kell menni!” Igaz, hogyha hites párjukra néztek, kik ott ballagott mellettük, könnyelabadt a szemük, megremegett, a szívük s ha kis gyermekeikre vetődött pillantásuk, mintha valami öszezorította volna torukát, de azért mentek, lefelé-fölfelé a mi ezüsthaju apáink hídait őrizni, várakat védeni, élelmet szállítani és verekedni.

Bizony verekedni! Pedig erre ki gondolt volna? Ki hitte azt, hogy ősz feji apáink is a tűzvonalra kerülnek, sőt, hogy ott hősiessen megállják a helyüket? Ki hitte volna, hogy bekerülnek a haditudósítók jegyzeteibe is!

Oh én láttam őket mást is tenni, mint hidakat őrizni, élelmet szállítani, utcákat seperni. Ott harcoltak velünk egy vonalban. Nézegett meg a drinvasai temetőt. Ott van a husz tömegsír. A fejfára csak ez van írva:

„Magyar népfölkelők.”

A temető közepén pedig egy

nagy kereszt és arra nagy betűkkel ez van rávésvé:

„A Csitluki és Gorzadai hősök emlékére.”

Név nincs rajtuk. Mind névtelen halottak egytől-egyig. És a Drina partján, Vardar völgyében és egész Boszniában sok ilyen sirt fogtok találni... Sok ezüsthajú vitéznek a sírját. Ne mondjátok, hogy nem voltak-hősök. Ők vitézek az első harcokat itt a betörő szerbekkel. Fiaink másutt voltak elfoglalva, odaálltak ők. Igaz, hogy fegyverükkel csak egyet lőhettek, míg az ellenség ötöl leterített közülük, de azért ott maradtak az utolsó pillanatig. Az ádáz betörőkkel szemben, mint egy gát és ha kellett verekedtek pusztá ököl-lel, régi szurronnyal, míg fiaik oda nem érkeztek.

És sokan kacagtak rajtuk, mert felszerelésük nem volt a legtekintetesebb s a ruha, amit hazulról hoztak az eke szarva mellől, cafatokban lógott le a harcok után. Tréfákat faragtak róluk azok, kik soha sem voltak az ellenséggel szemközt. Meséltek róluk rettentesebb történetek. Hogy a mi ezüsthaju apáink felszedték a halottak ruháit, hogy abba burkolják tagjaikat, vállukra vették azokat a borjúkat, miket Jagodnyán hagytak a halottemetők, hogy puszkájuk mind halottnak fegyvere. Elcsufolták őket „haptakoknak” és mesélnek róluk egész nap. Azt talán hallottátok már, hogy tisztelgési sem tudnak?

Találkozt az öreg népfölkelő a dandárparancsnokával. Leveszi a sapkáját és köszön:

— Adjon Isten jó reggelt!

Az elképed. Odaszólija:

— Hát nem tudja maga, hogy miként kell tisztelgni? Hogy tisztelg a kapitányának?

— Generális urnak alásan jelentem, hát szalutálok!

— Aztán miért nem szalutál nekem?

— Én azt hittem, hogy a tábornok ur nagyobb ur és annak jó reggel is dukál!

Azt mondják, hogy ez még a háború elején történt.

És aztán nem nevettek, kacagtak azok az urak, kik soha a halállal nem néztek szembe. Mi tisztelettel köszönünk nekik előre, mert tudjuk, hogy mit köszönhetünk nekik. Hányszor osztottak meg velünk fekvőhelyüket? Mikor patrulóll hazafelé tartottam, úgy megápoláltak, mintha édes apám lettek volna. Illoszt szénát hoztak, meleg vacsorát s megtoldották egy-két piros almával. A késő éjszakán át rakták a tüzet mellettem, hogy meg ne fázzak, s mikor másnap elbucsuatam tőlük, azzal a jó tanáccsal bocsátottak utánam, amivel édes anyám:

— Aztán vigyázz fiam az életedre nagyon!

Hány fiatal életet kísérték csak ők legutolsó útjára? Hány hőst könnyeztek csak ők meg? Hány felett csak ők mondták el az utolsó fohászt? Ők, a mi ezüsthaju apáink.

Mikor utoljára láttam őket, ott voltak a Drina partján. Azt mondják, hogy most is ott vannak. Hosszu földalatti folyosókban laknak és vigyáznak a határra. Akkor is így volt. Gyéren szökött be a világozság ablakjukon. Örökös homály borítja fekhelyüket. Mikor papjok — egy kedves magyar fiú — feljön, oda állíjják és az oltárt. Gyertyákat gyujtanak és olyan az egész szertartás, mintha a katakombák világában járszama le. Akkor láttam őket. Egyik kezükben szorongatták a gyertyát, a másikban az imakönyvet s mikor a papjuk vizgatására nyitotta ajkát, szemökből lassan... lassan könnyek pereregtek szakállukra és az ezüsthajszálak úgy, de úgy csillogtak-villogtak. A gyertyák fénye pedig, mintha glóriába foglalta volna szomorú fejeiket.

Kalapat emelek előttetek ezüsthajú, ősz népfölkelők, kik ott hagytátok családokat, az ekeszavart és eljöttetek hadakozni, mert a haza ezt kívánta Tőletek.

Horvát Kázmér.

TÁRCA.

In memoriam.

Riportnak elkészült. Nem baj. Legyen ez a pár sor újsághír helyett a hála szerény virága, a szeretetteljes emlékezés mécsese a szentgotthárdi új síron.

A hetvenes években és a nyolcvanasok elején úgy volt, hogy a középiskola küszöbére lépő kis nebulió egy rettentően komoly férfiakból álló társaság várta. Ennek a társaságnak az volt a feladata, hogy az „elemi fitanodák” dagadó kabbellal, kipirult arccal, nem csekély ambícióval, de még nagyobb drukkál felélelő törekvő ifjúságának meglehetősen kuszál és öntudatlan ismereteit felvilágosgálja. Forma volt az egész felvételi vizsga, de ezt persze nem tudták a Pallas Athene titokzatos szentélyébe vágyódó apró honpolgárok.

Mikor mi — anno dazumal — vagy százhuszan megjelentünk a magas areopágsz színe előtt, életünk e komoly és elhatározott pillanatában a gyermeki szív csahataltan öszönével azonnal megtaláltuk a mi

legjobb barátunkat. Mosolygó szemével, a hivatalos komolyságot háttérbe szorító atyai szeretetével egy csapásra meghódította bennünket az aránylag fiatal kora ellenére is erősen öszbevegnyülő haju derék cisztercita: *Ereký Alfonz*. A hivatalosan komoly Alaghy Dezső, a fiatal, rezervált, szigorú Vass Bertalan megrövidítésével szívünk rögtön feléje fordult. S aztán kellette is maradt nyolc éven keresztül. Akkor is, mikor — egy-két éveát — nem tanított bennünket.

Valami csodálatos varázs volt egyéniségében. Ez kedveltet meg velünk a tizedes és egyéb törkéttől felfelé az olasz praktikán, trigonometrián keresztül egész a Newton tanítélet ködbenyülő magaslataig a számvetés száraz tudományát, a magyar alföldet és a délamerikai pámpákat, a Himalája jegédté csúcsait s a jávai őserdők színes pompáját, a fizika ezernyi rejtelmeit.

Ma már tudjuk, hogy a jószág szeretet, mely szívből áradt és szeméből felénk sugárzott, bilincselte le bennünket s ez volt az oka, hogy akkora figyelemmel csüngtünk rajta, mikor az ő színes előadásával megismertettük bennünket abban az időben szenzá-

ciószámbamenő franciaországi utazása emlékeivel s nem haragudtunk rá akkor sem, ha ugyancsak az ő kedélyes, szeretetteljes modorával „le-leostobozott” bennünket, mikor megérdemeltük.

Nem volt minden szépségy hiány. Egy-egy jelentéktelen szó, egyetlen jó vagy rossz felelet sokszor döntött nála a rokon vagy ellenszenv kérdésében; de dicéretére legyen mondvá — míg utjába állt valakinek, rendíthetetlen bizodalma azok iránt, kiket erre egyszer érdemeinek talált, éveken át tartott, a nélkül, hogy ezt a bizalmát újabb ellenőrzéssel megtámogatni szükségesnek tartotta volna.

Igazi jó számtantanár volt. Az előírt tankönyv év végén is felvágatlanul hevert s a következő szeptemberben akár új gyönyánt adhattuk át vagy el a következő nemzedéknek, hogy az megint — ne használja. Világos, értelmes magyarázatával mindent pótol.

Huszonhétéves fehérvári működése alatt nagyon kedvelt embere volt a város urí társadalmának s gyakran szívesen látott vendége sok családnak, melyek ma is szeretettel, szívesen emlegetik.

Tanítványai, kiknek száma ezrekre rug, a szívéhez nőttek egé-

szén s ennek talán sobasem ada szebb tanújelét, mint akkor, mikor tíz, husz, harminc éves találkozókra öszzejövő „vén diákljai” meghívására, már mint egészen öreg ember, az ő távolmaradását kimemő páratlanul kedves, mélyérzettel teljes leveleit Szent Gotthárdról megírta.

Most már elmaradnak ezek a levelek. Egyre hűl, pusztul a régi gárda. Pallér Kelemen, Alaghy Dezső, Hamzus Gellért után most már Ereký Alfonz temetjük, sironjuk. Kik vannak még hátra? Králonics, Vass s aztán körülbelül bezáródik a sora a régi Fehérvári tősgyökeres tanúinak. Tanítványai is öszbeboruló férfiak már, késő tanui egy régi, színes, gondatlan, talán kevésbé értekes, de boldog kornak. Ha a történelem mélegre teszi azt az időt s embereit, talán itt-ott talál hiányt, gyengeséget, esetleg hibát is, de ezt bizonyára nem az emberek, hanem a kor rovására fogja imni.

Hogy ez a kor nem látott a jövőbe? Hogy többet dolgozott a szívével, mint a szemével? Istenem! Hát ki tehet arról, hogy a szív nem lát, hanem csak szeret?

Salandra kormány lemondása.

Pénteken délből érkezett a hivatalos távirat a Fejérmegyei Naplónak, amely a Salandra kormány lemondását jelenti. Az olasz ügynek ez a fordulata mindenütt látható jó hatást kellett. A hivatalos távirat a következő:

A Salandra kormány arra való tekintettel, hogy nemzetközi politika tekintetében a jelenlegi súlyos helyzetben irányelvekre nézve hiányzik a pártok alkotmányos megegyezése és hogy nem bírja az összes pártok helyeslését, amelyet a helyzet megkívánna, beadta lemondását. A király a döntést fenntartotta. Az összes politikai körökben a Salandra kormány lemondásának tényében a helyzet igen nagy fokú enyhülését és javulását látják. *Miniszterelnökség.*

Háborus esetek.

VIII.

Háboruban nem minden golyó talal, de viszont gyakran talal egy-egy eltévedt golyó mely bután, talán céltalanul kilövetett s amely röpül, röpül neki fatörzsnek, sziklának, gurulaton kap a földön s — talal. Sokszor ott vagl le, ott talal, ahol legkevesebb gondolták, hogy oda még golyó is juthatna. Egy-egy eltévedt golyó pedig gyakran elkerül a mozgókonyhákhoz, a trénhöz, meg gyakran a rajvonaltól kilométerekre levő tüzeréghöz. És ezek a golyók igen veszedelmesek, gyakran okoznak halált s miután a levegőben szabálytalanul röpködnek, igen veszedelmes, nagy sebeket ütnek.

Ki lötte ki, hogy lötte ki az ilyen golyót a katoná? nem tudni. Sokszor messzi, nagyon messzi van az ellenség, esetleg nem is tudni, van-e a tájékon egyáltalán s mégis egyszer csak elszisszeg a nyugodtan pihenő csapat fölött egy golyó. Ki küldte s honnan? Senki sem tudja.

Ezredtartalékban hátul volt a századunk egy erdős domb mögött. Golyóktól egyáltalán nem tartottunk, a domb föltartotta őket. Nyugodtan álltunk s jártunk-kelünk. Valami kis megbéslésére parancsnokunk maga köré gyűjtötte az altiszteket. Körben álltunk. Csend volt, fűtülő golyók egyáltalán nem jártak felénk. Hogy-hogynem egyszer csak valami olyan hangot hallunk, hogy „psz” s egy szakaszvezetőnk balkegyjárt elöntötte a vér. Meltette állott egy fenyőfa, annak a kérgein pedig erőset kop-pant valami. Megnéztük, mi lehetett az? Ország golyó volt... Neki ütöközhetett a fatörzsnek, amely kiterítette rendes irányából és úgy csapódhatott közénk. Csak kart talált — de ugyanolyan erővel fejet is taláhatott volna.

... Azóta nagyon félek az erdőtől és az eltévedt golyóktól.

VIII.

Jól sikerült roham után jó sok muszka került a kezünkre. Vezetőiket egyik hátrafelé, amikor közülük az egyik ékes magyar nyelven megszólal: „Magyar bakák, éhes vagyok nagyon, adjatok en-nem egy pár harapást!”

Nagyon néztünk, magyar orosz-t nem igen láttunk még. Aadtunk neki enniválót, amire aztán megodottat a mi oroszunk nyelve. Elmondta, hogy ő Budapesten évekig volt alkalmazva a Slicht-Nicholson gyárban. Kapott egy nehány hét szabadságot, gondolta, meglátogatja a szüleit, hazautazott Oroszországba. Közben kitört a háboru s bizony őt is befogták. „De” — tette hozzá a mi oroszunk — becsület szavamra mondom, egy golyót nem küldtem a magyar bakákra. Alig-vártam, hogy fogságba kerüljek. Most már semmi közöm a cárhoz. — Aadtunk neki egynéhány cigarettát, amire a mi oroszunk nem győzte mondogatni, hogy most már ő a világ egboldogabb embere!

IV.

Főhadnagyunk felszólította a század legénységét, ki vállalkozik önként az orosz tábori-őrsök föl-kutatására. Összesen öt-hat emberre volt szükség, — s jelentkezett majdnem az egész század. Csupán egynéhány baka-gyerek maradt a háttérben, ők nem álltak az önként jelentkezők közé...

Főhadnagyunk nagyot nézett s gondolta: Ejnye, bátor fiukból áll egész századom, mindegyik képes bármire, csak egy pár gyáva van közöttük. Mindegyik jelentkezik, csak néhány nem. No majd adok én nektek! — gondolta — azért is öket fogom kiküldeni tábori-őrs kutatásra. Oda lép a háttérben maradt legényekhez s rájuk parancsol: „Azért is ti, akik nem jelentkeztetek, fogtok patrulba menni! Értitek? Most pedig mondjátok meg, miért nem jelentkeztetek ti is, mint a többi?”

Sunyian nevetett az az egyik baka s kibökte: „Többet észszel, mint erővel! Tudtuk, hogy mind az egész század nem mehet patrulba, főhadnagy ur azért is minket fog kiküldeni, akikről azt hitte, hogy gyávák vagyunk; pedig ép azért nem jelentkeztünk, mert sejtettük, hogy biztosan mi leszünk kiküldve. Igaz-e, fiuk?” „Igaz, igaz...” integettek a „gyávák”. A főhadnagy pedig tele volt örömmel, hogy hát mégis csak bátor legényekből áll az ő századja.

—ts.

HIREK.

— **Első áldozás.** A Ferenc József nőnevelő intézet eleml III. o. növendékeinek első áldozása vasárnap május 16-án lesz a szemináriumi templomban, reggel 8 órakor. A szent misét *Prohászka Ottokár* megyéspüspök végzi.

— **Kongregáció felvétele.** A Ferenc József nőnevelő intézetben működő u. n. iskolás leányok kongregációja május 16-án vasárnap d. u. 5 órakor felvételt tart a szemináriumi templomban. A felvételt *Prohászka Ottokár* megyéspüspök végzi. A következő jelöltek kerülnek felvételre: Baranyay Mária, Bar-

don Éva, Bárdossy Irén, Fűri Mária, Grünshneck Margit, Hinger Karolin, Hoffer Ilona, Kigyóssy Margit, Konrád Lujza, Kovács Margit, Magyarfi Zsuzsanna, Margruber Gizella, Málnási Ilona, Mohai Mária, Neiger Margit, Nyári Ilona, Reichenbach Irén, Schröder Ilona, Szabó Julianna, Szakonyi Ilona, Szemere Emma, Teszák Ilona, Tauber Vilma, Tosch Anna, Törzsök Terézia, Vibor Emma, Viniczay Mária, Zugor Róza.

— **Ereki Alfonz halála.** Ereki Alfonz, a helybeli ciszt. r. főgimnázium egykori tanára, ki évek óta Szentgotthárdon élt nyugalomban, f. hó 12-én életének 71. évében szívizéltűdés következtében elhunyt. A boldogult 1844-ben született Sümegyen (Zala m.) 1869-ben szentelték föl. Egy évi egr működése után Székesfehérvárra került és tanári pályáját itt is fejezte be. (1871—97.) Távózása alkalmával 1897-ben alapították az *Ereki Alfonz-féle ösztöndíjat*, az első öt-összes ösztöndíj-alapítványok között, melyet a volt tanítványok, tisztelők és jóbarátok tettek le az intézettől és egyuttal a tanári pályától búcsuzó tanár emlékének megőrzésére. A kamatokat a mennyiségben jeles előmenetelő (V.—VIII. o.) tanuló kapja. Az alapítók szavai szerint „a jövőendő nemzedéknek követendő példát akarunk mutatni a küzdelmes fáradsággal teljes önzetlen tanári működés megbecsüléséért”. Emlékét őrizni fogja a hála és a kegyelet.

— **Tanévzárás a szemináriumban.** A helybeli hitudományi főiskolán tegnap, pénteken, volt az utolsó vizsgálat, mely után Scheirich Antal kanonok, szemináriumi igazgató Te Deumot mondott s a növendékek a szünidőre haza bocsájtattak, hogy részt vehessenek az otthoniak háborus tevékenységében s a falvak népének minden tekintetben segítségére lehessenek. Csupán a fölszentelendő, végzett teológusok maradtak a szemináriumban, akiknek fölszentelése e hó 17. 18. 19. és 20. napján lesz, naponként reggel 6 órakor a papnevelő intézet templomában. A papszentelést dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök végzi. Ez évben öt végzett papnövendék részestül a fölszentelésben: Bukovics Imre, Dobrovoczy Béla, Dömötör István, Vencz János, Scholtz János; az utóbbi fiatal kor miatt most csak a kisebb rendeket veszi föl. A fölszentelések sorrendje ez: 17-én hajkorona és a kisebb rendek. 18-án az alszerpapság (subdiaconatus), 19-én a szerpapság (diaconatus), 20-án az áldozópapság (presbyteratus) adatik föl.

— **Vak katonáknak.** A székesfehérvári növendékpapság 23 K. 56 fillért. — A 17. honvéd gyalogezred 3. pótszázadának legénysége pedig 78 K. 68 fillért küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a vak katonák részére.

— **XIV. máriabesnyői—pesti füzárándoklat.** Az idén május hó 23-án, azaz Pünkösöd vasárnapján lesz a XIV. máriabesnyői—pesti füzárándoklat P. Müller Lajos S. J. vezetésével.

Pénteken és Szombaton.

A budapesti Apolló Színház művészszemélyzetének vendégjátéka.

Kovács Lili
és
Lábass Juci
felléptével

Királylánya szobalánya.

Énekes-operett 3 képbén.

Írta: EMÖD TAMÁS.
Zenéjét szerzette Marton Géza.

A darabban előforduló zeneszámokat

Hetényi Heidelberg Albert
zeneszerző zongorán kíséri.

A valóság szereplői:
XXXIII. Szvatopluk király:
Fenyő.

Cecilia Klára a leánya:
Kovács Lilly.

Almanach, góthay herceg:
Labass Juci.

Tóbiás, az udvari színház intendánsa:

Faragó.

Marika udvari fraj:
Lábass Juci.

János udvari lakáj:
Sziklai.

Az álom szereplői:
Az egyszeri király:
Fenyő.

Mária királykisasszony:
Lábass Juci.

Házasodó királyfi:
Sziklai.

A királyfi szolgabéncye:
Szabolcs.

Cecilia Klára szolgáló:
Kovács Lilly.

Disznó fickó udvari bohóc:
Faragó.

És a nagyszabású mozi-műsor újdonságai.

Előadások mindkét nap fél 7

9 órakor.

Jegyek előre válthatók.

Hindenburg szobra. Maugsch Gyula szobrász kitűnően sikerült Hindenburg szobra, amely a 69. gyalogezred tulajdonos, még pár napig látható a Deutch féle áruház kirakataiban. Mint halljuk, a kiváló szobrász több megrendelést kapott a szoborra.

Hirtelen halál. Szabó István nagylángi lakos hirtelen rosszul lett s mire beszállították a Szent György kórházba, meghalt. Holttétet felboncolták, hogy halálának oka megállapítható legyen.

Sétahangverseny. A Székesfehérvári Hadségélyző Bizottság a pünkösdre tervezett sétahangversenyt folyó hó 16-án vasárnap délelőtt 11 órától kezdve fél 1 óráig tartja a Zichy-ligetben, ami egyuttal a katonazenekar buschhangversenye lesz Székesfehérvár közönségétől. Belépődíj személyenként 20 fillér.

Lugkőldotat ívott. Miklós János 40 éves kálói lakos lugkőldotat ívott s súlyos belső sérüléseket a Szent György kórházba szállították. A szerencsétlen Miklós kihalgatásokról avallotta, hogy azért akart öngyilkos lenni, mert betegsége miatt nem tudott hat apró gyermekének kenyeret keresni.

Cigaretta a katonáknak. A székesfehérvári növénydekapás októ. 15-től május 15-ig heti részletekben 6400 cigaretta és 150 szivart ajándékozott az Ipariskola és javítóintézetű kórházak sebesülteinek. A heti részletek eddigi leszámolása inkább nem szerepelt.

Kereskedők és iparosok háborús segítsége. Felhívjuk azokat a kereskedőket és iparosokat, alkalmazottakat és hozzátartozóit, akik nálunk május 8-ig segélyért folyamodtak vagy jelentkeztek, hogy az alább jelzett napokon a Kereskedelmi Társulat tanácstermében jelenjenek meg. Egyben felhívjuk a jelentkezőket, hogy a személyazonosságát, bevonulást a gyermekek számát igazoló okmányokat, valamint a hadisegély könyvecskét hozzák magukkal. A segélyeket a következő napokon s a következő rendben fogjuk kiosztani. Vasárnap folyó hó 16-án 10-12 d. e. azok jelentkeznek, kiknek neve A-F-ig bezárólag kezdődik. Hétfőn 4-6-ig d. u. G-K-ig bezárólag. Kedde 4-6-ig L-P-ig bezárólag. Szerdán 4-6-ig R-T-ig bezárólag. Csütörtökön U-Z-ig bezárólag s a kimaradtak. Az elnökség.

Kedvező hadikölcsönjegyzés. A Székesfehérvári Kölcsoni Segélyző-Egyület (Nagy Sándor utca 8 a) a hazafias célra való tekintettel elhatározta, hogy a nála jegyzett hadikölcsönkönyvényekre mérsékelt kamatláb mellett hat év alatt visszafizethető kölcsönöket nyújt. Uj tagoknál a hadikölcsönjegyzés határidejéig késedelmi illetéket nem számít. Közelebbi felvilágosítás a hivatalos órák alatt nyerhető, a Székesfehérvári Kölcsoni Segélyző-Egyület igazgatósága.

Rövid hírek. **Katonamezés.** Wakker Gyula a 69. közös gyalogezred gyalogosa, helybéli lakos, a harcúterem kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése 1915. évi május hó 14-én d. u. 2 órákor volt a csapatkórház halottasházából.

A hűbösre. Kiss Erzsébet, Fenyő Rózi, Nagy Róza és Krauhner Józsa csavargó leányokat a rendőrség letartóztatta, és 8-8 napi elzárásra ítélte őket.

A legkönnyebb hadikölcsönjegyzési mód. A második hadikölcsön jegyzésének ideje a napokban lett közzéírva, s amint a közönség hangulatából tapasztalható, fényes eredménnyel fog végződni. Mindenki hadikölcsönbe fogja fektetni megkariartott pénzét. Természetesen sokan vannak azok, akiknek nincsen pénzük, s mégis szeretnék leróni ezen hazafias kötelességüket, szeretnének hadikölcsönt jegyezni. Örömmel tudjuk az ilyen lelkes polgártársainkkal, hogy ők is jegyezhetnek hadikölcsönt. A székesfehérvári kölcsoni népszerűsítő egylet (Kossuth-utca) ugyanis elhatározta, hogy hadikölcsönjegyzéseket heti betét alakjában a legnagyobb készséggel elfogadják. Bővebb felvilágosítást az egylet igazgatósága nyújt.

A legújabb mintázott pépita, két és feleke gyaipju kosztümek, lüszterek, mosható vásznak, férfi- és fiúbolnyók, éppen-ugy könnyű gyaipuszövetek legjobb beszerzhetők Rudányai Imre posztókereskedésében.

A háború lelke. Irta dr. Prol házka Ottokár. A kivételes tehetséges embere, a nagy tudós ebben a könyvében is a dadalmas világnézet embere, s a közönség nem találhat alkalmasabb olvasmányt a mostani időben, mint a megvesspüskő A háború lelke című könyvet. A mű ára 4 korona. Megrendelhető Budapesten az Ellet kiadóhivatalában. I. ker. Fehérvári ut 15 c.

Május 19-én országos mozinap. Teljes bevételünk az Augusztal alapé és a Vöröskereszté.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált mellipasztila. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Robert „Magyar Korona” gyógyszertárában Székesfehérvár Városházán.

Asztali vörös- és aszúborok, valamint cognac- és likőr-félék. Kugler-sütemény- és cukorka nagyválasztékban Gebauer Testvéreknél, Kossuth u. 9. Telefon 340.

Nagyszerű újítás folytán gyermekföltvételek a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. Szolid egységés árak. Telefon 334.

PIUMEI KÁVÉBEHOZATAL
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARÁTKO EPULETE) ::
Pörkölt kávékeverékek utolérhetetlenség! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.

Ne dobját el kiolvasott újságjait és könyveit. Hozza be a szerkesztőségbe a sebesültek részére.

Szerkesztői üzenet.

Helyben. Kasó János, Papp Fejenc, Kálmán János és Csizmadia Ferencről a parancsnokság mindeideig semmiféle hírt nem tudtak. A vesztési listában nem fordultak elő.

Bakos Ferenc. (1886. Székesfehérvár, atyja István) a hivatalos jelentés szerint hősi halált halt.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI HITELSZÖVETKEZET

igazgatósága tudatja tagjaival és a gazdaközönséggel, hogy a kibocsájtandó

II. hadikölcsön-könyvényekre

jegyzéseket és befizetéseket az eredeti feltételek mellett elfogad Távírd-u. 6. sz. alatti hivatalos helyiségében május hó 14, 15 és 16-án és folytatólag 20-24 ig d. e. 9-12 óráig s ugyanott erre vonatkozó felvilágosításkal is szolgál.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szombaton és vasárnap

május hó 15 és 16-án:

**Jobbra én,
balra ő.**

Kacagató vigjáték 3 felvonásban.

Kiegészítő műso :

1. Az anya szeméi dráma.
2. A félénk kérő, humoros.
3. Semmeringi utazás.
4. Harctéri felvételek.

Hétköznapokon 2 előadás este fél 7 és 9 órákor. Vasárnap folytatólagos előadás kezdete 3 órákor.

Legújabb szalma (tagál) női kalap-formák.

Selyemsapkák. VIRAGOK és DISZEK

Elegáns blousok és pongyolák legolcsóbban kaphatók :

Kovács Antalnál, uri és női divatruház. Városház-tér.

APRÓHIRDETÉSEK.

Csinos, kényelmes magánház azonnal szabadkézből eladó. Cim a kiadóban.

Tíz darab méhkas' olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Házmostert keresek. Schnatzer porcellánkereskedő Szőgyény-Márci-utca.

8 métermasza jöminőségű széna eladó. Sütő utca 14. sz. alatt.

Rákóczi-utca 31. sz. alatt 3 szobás u'cai lakás, mellékhelyiségekkel együtt minden órában kiadó. Tudakozni lehet Aisókirálysor 2. sz.ám.

Vízvezeték által feleslegessé vált tartály vasból megvételre keresték. Vilibánytelep.

Mindenfajta szőlőkarok jutanyos árban kaphatók Széchenyi-utca 81b. sz. alatt a tűzfakerekedésben. Telefon szám 278 Ugyanott puhafenyő gyűjtőfa nagy kötegekben kapható.

Ketszobás lakás azonnal kiadó, Kert-utca 13. sz. alatt.

Tanulót felveszek fizetéssel Rudányai Imre posztókereskedő.

Huszárönkéntes belovagolt lovat venne. Cim a kiadóban.

Tanuló lányokat felveszek Resán Zsófia női divattermében. Iskola-utca 10

Egy jó házból való fiu pincértanulóknak azonnal felvétetik. Rédei Vilmos vendéglős Székesfehérvár.

Temető sor 4. sz. alatti magános ház szabadkézből eladó. Tudakozni lehet Gáztelep utca 9.

BODEGA!

Tisztelettel hozzuk a nagyérdemű közönség szives tudomására, hogy

CSEMEGE-ÜZLETÜNKE egy a mai igényeknek megfelelő

FALATOZÓ (BODEGA) helyiséggel nagyobbitottuk, ahol mindennemű

HIDEG FELVÁGOTTAK, SAJTOK ÉS ITALOK

a nap bármely szakában szolid árak és előzékeny kiszolgálás mellett kaphatók

Üdítő-italok GERBAUD.

Számos pártfogást kérve vagyunk teljes tisztelettel

GEBAUER TESTVÉREK bodega és tsemegecsarnok KOSSUTH-UTCA 9.